

KOTISEUDUN ÄÄNI

Luhanka – Joutsa – Toivakka – Kangasniemi – Hirvensalmi

LEHTI LUONNON MONIMUOTOISUUDEN, YMPÄRISTÖN JA IHMISTEN TERVEYDEN JA OMAISUUDEN PUOLESTA

Suomen kaunista luontoa ja elinympäristöä tuhoetaan

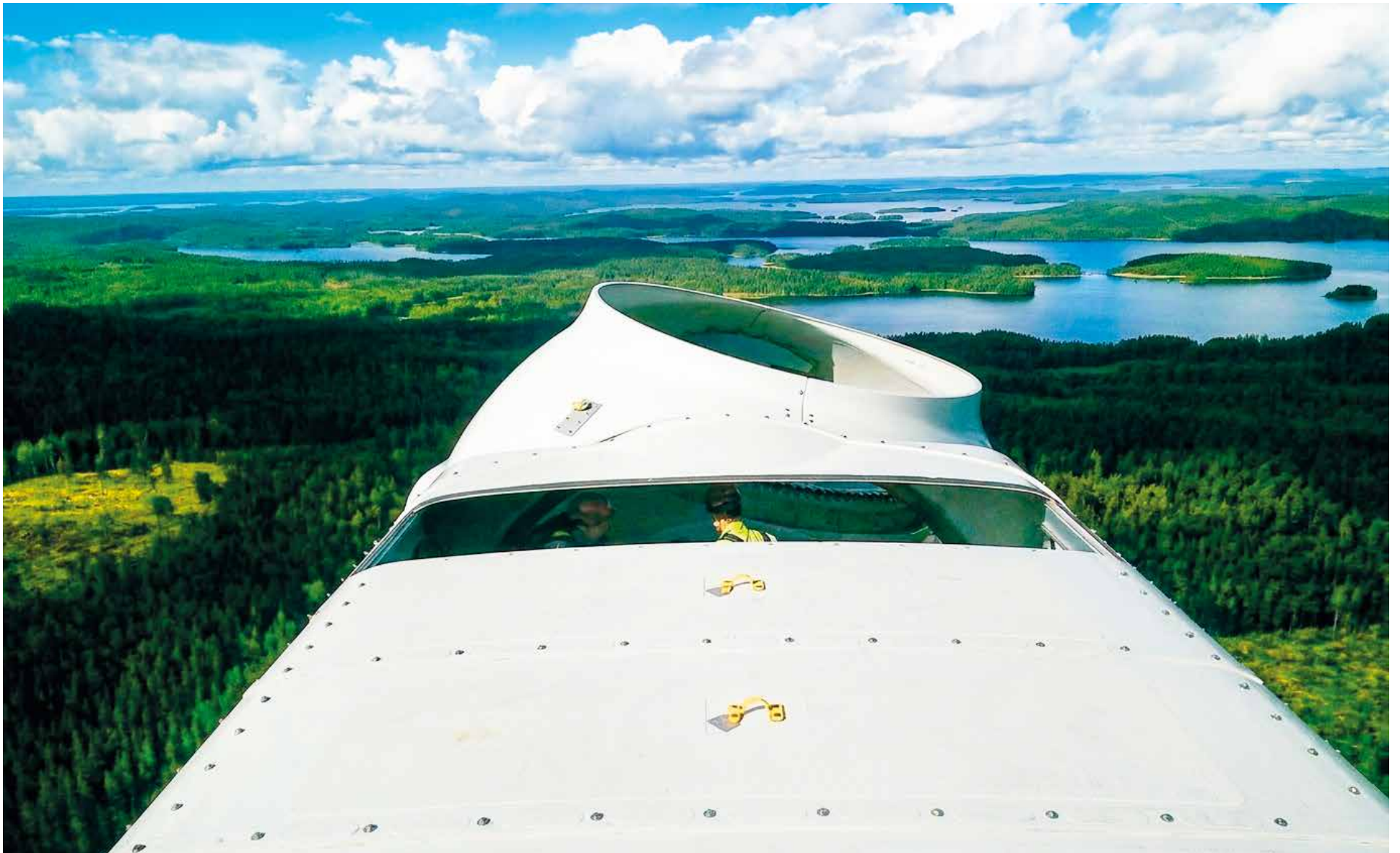
■ Sumeilematta tuulivoimateollisuusalueilla, siirtolinjoilla, kaivosteollisuudella, laajoilla aurinkoteollisuusalueilla ja datakeskuksilla. Kunnissa jätetään tarkoituksellisesti arvioimatta rakentamisen pitkäaikais- ja yhteisvaikutuksia, uskotaan lobbareita, ei riippumattomia asiantuntijoita, paikallisia asukkaita, vapaa-ajan asukkaita eikä maanomistajia. Jos suunnitelmat toteutuvat, ne

aiheuttavat merkittäviä omaisuuden menetyksiä maaseudun ihmisille, loma-asuntojen omistajille ja esim. matkailuelinkeinolle. Ne vievät elintilaa metsän eläimiltä ja linnuilta sekä pilaavat maisemia. Seuraaville sukupolville jää jäljelle vain musta tulevaisuus – ympäristöjätteet sekä saastuneet järvet, pohjavedet ja tuhoutuneet maisemat.

Toimijoina ovat pääsääntöisesti ulkoma-

laisten omistamat yhtiöt, tuotot menevät ulkomaille ja ongelmat tulevat tavallisen suomalaisen veronmaksajan kannettavaksi. Suomalaisten työllistämisaikutuksia suurennellaan tarkoitushakuisesti päättäjiä ja hanketoimijoiden toimesta. Rakentamisaikana työllistetään jonkin verran suomalaisia, mutta käytön aikainen työvoiman hankinta tapahtuu ulkomailta. Myös investointeihin liittyvät hankinnat

tapahtuvat pääosin ulkomailta. Kiinteistövero tulot eivät kata vahinkoja ja haittoja eikä purkuvakuudet purkamiskuluja. Kunnille on tulossa todella merkittävät kustannukset seuraavien vuosikymmenten aikana.

Puolalaisten rakentajien kuva Luhangan Latamäen tuulivoimaloiden pystytustyömaalta v. 2014. Näiden voimaloiden meluhaitoista käytävä oikeudenkäynti on kestänyt 11 vuotta ja se jatkuu edelleen.

Puhtaan Vihreän siirtymän nimissä hyväksikäytetty, hävitetty ja tuhottu luonto ei pysty puhumaan. On vain meidän pienten ihmisten äänet paikallisten särkyneiden ja peruuttamattomasti kadotettujen luontokohteiden äärellä, pirstoutuneena kuulumattomiin.

Kotiseudun Ääni on pienten paikallisten äänien yhdistyminen suureksi suomalaiseksi kansanliikkeeksi. Kotiseudun Ääni on Sinun ja minun, meidän äänemme. Se on Suomen ja sen luonnon ääni, jonka vihdoinkin saamme kuuluville vihreän siirtymän alta.

Anna äänesi kuulua kotiseutusi ja sen luonnon puolesta.

Louhos Lestijärven tuulivoimaloiden rakennustyömaalta v. 2023.

KOTISEUDUN ÄÄNI

Kotiseudun Ääni lehti tuo esille eri kuntien tilanteita **tuulivoima teollisuuden, kaivosteollisuuden, siirtolinjojen, aurinkoenergiakenttien, data-keskusten ja veyteollisuuden** suunnittelun ja aikanaan mahdollisen rakentamisen vaikutuksista. Vaikutukset ovat erittäin vahingollisia luontoomme, elinympäristööomme, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja linnustoihin, omaisuuteen (omakotitalot, maatilat, kesämökit) sekä maa- ja metsätalouteen.

kotiseudunaani.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

Pelastetaan Suomen Luonto ry

2021 perustettu yhdistys, jonka tavoitteena on suojella Suomen luontoa ja erityisesti sen monimuotoisuutta.

Juuri nyt tärkein projektimme on pitää huolta, että tuulivoimaa rakennetaan Suomeen vastuullisesti, ihmisiä kuunnellen ja luontoa tuhoamatta. Pelkäämme, ettei näin ole tällä hetkellä tapahtumassa.

Massiiviseen tuulivoimarakentamiseen liittyvät haitat tulevat koskettamaan kaikkia meitä suomalaisia enemmän tai myöhemmin, ellemmme vaadi tuulivoimalakia suojaamaan luontoa ja ihmisiä.

Pelastetaan Suomen Luonto ry on puoluepoliittisesti sitoutumaton yhdistys. Toimimme yhteistyössä maanomistajien, yritysten sekä muiden tahojen kanssa.

Jäsenemme ja aktiivimme ovat tavallisia suomalaisia, joista monia tuulivoiman massiivinen rakentaminen koskettaa eri tavoin. Jotta työmme on mahdollisimman vaikuttavaa, työskentelemme tiiviissä yhteistyössä mien eri intressiryhmien kanssa.

Pelastetaan Suomen luonto ry on aktiivinen yhdistys, joka tarjoaa sekä innokkaalle jäsenistölle että kaikille kiinnostuneille yhteisiä tapahtumia ja koulutuksia sekä verkon kautta aktiivista keskustelua ja vertaistukea. Ensimmäiset julkiset aktiviteettimme tuovat rakentavassa hengessä esiin tuulivoimarakentamiseen liittyviä haittoja ja huolia.

Pyrimme vuoropuheluun kuntien, kaupunkien ja valtakunnallisten päättäjien, maanomistajien, yritysten sekä Suomen ainutlaatuista luontoa arvostavien ihmisten kanssa.

Yhteystiedot:
0400 501 998 / Upi Vartiainen
info@pelastetaan-suomenluonto.fi
Liity jäseneksi veloituksetta

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

pelastetaan-suomenluonto.fi

Pääkirjoitus

Nyt viimeistään pitää olla huolissaan

■ Suomen luonto on meille monelle kuin toinen koti. Sen hiljaisuus, monimuotoisuus ja puhtaus ovat asioita, jotka kulkevat mukamme lapsuuden muistoista vanhuuden päiviin. Luonto antaa voimaa, rauhaa ja juuret.

Puolusta luontoa, pysähdy miettimään, mitä haluamme jättää seuraaville sukupolville?

Estä tuulivoimateollisuusalueiden, siirtolinjojen ja kaivosten rakentaminen keskelle hiljaisinta luontoa. Herää nyt, ettei 300 metrin tuulijättiläinen ole pian kotisi tai mökkisi nurkalla tai kaivos tuhoaa läheisiä vesistöjä.

Omaisuuksuojalaki on osa turvallisuuden tunnetta.

Moni suomalainen elää maaseudulla, lomailee tai mökkeilee alueella siksi, että ympäristö tuntuu turvalliselta ja omalta. Kun pankit eivät halua arvioida ja rahoittaa kiinteistöjä tuulivoima-alueiden läheisyydessä tai kun rakentaminen pysähtyy epävarmuuden vuoksi, myös ihmisten arkinen turvallisuudentunne horjuu. Tällaisista asioista on tärkeää puhua avoimesti ja etsiä ratkaisuja, jotka huomioivat sekä luonnon että asukkaiden tarpeet.

On rohkaisevaa nähdä, että monet kunnat ovat jo oivaltaneet luonnon arvon vetovoimatekijänä. Kauniit maisemat, hiljaisuus ja luontomatkailu ovat asioita, jotka kantavat pitkälle. Ne rakentavat tulevaisuutta, joka on sekä taloudellisesti että henkisesti kestävää.

Varsinkin kiinteistöverot ovat päättäjiä lyhytnäköisesti ohjaava tekijä. Ei tehdä julkisia laskelmia tuloista eikä haitoista, jotka tulevat esimerkiksi kiinteistöjen arvonalenemisina nykyisille ja tuleville asukkaille sekä yrittäjille ja luonnolle. Puhumattakaan riittävästä purkuvakuuksista. Uhkana on, että kunta ja veronmaksajat maksavat tuulivoimaloiden purkamisen.

Vihersiirtymän teatteriesitykset

Kuntien järjestämät tuulivoimahankkeiden esittelytilaisuudet ovat monin paikoin muuttuneet näytelmäksi, jossa kuntalaisia ei aidosti kuulla. Hanketoimijat ja konsultit hallitsevat puheenvuoroja, ja osa kuntapäättäjistä nykyttelee sivussa. Tällainen menettely syö luottamusta ja antaa kuvan, että ratkaisut tehdään jo ennen keskustelua. Kuntalaisten ei pitäisi joutua taistelemaan oikeuksiensa puolesta

Sisällysluettelo

Sivu 3

■ Kymmenen Kohtalokasta pointtia

■ Lahjoita

Sivu 4

Joutsa

■ Kotiseudun Ääni – Itä-Päijänteen, Suonteen ja Puulan helmi säilyy vain, jos suojelemme sitä

Luhanka

■ Perutaan kaivos - puretaan tuuli voimalat

Sivu 5

Luhanka

■ Totuuksia tuulivoimasta, aurinkovoimasta ja kaivoshankkeista

Tuulivoima

■ Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

■ Seitsemän neuvoa maanomistajille, joille tarjotaan vuokrasopimusta tuulivoimalan paikasta

Sivu 6

Luonto

■ Soiva metsä

Ympäristölupa

■ Tuulivoimahankkeen ympäristölupa – kunnan toimivalta ja kunta laisen vaikutusmahdollisuudet

Sivu 7

Ympäristö

■ Ovatko yritysten jätteet meille taloudellinen riski?

Kangasniemi

■ Aina joku kärsii Kangasniemellä

Hirvensalmi

■ Naapuri älä petä meitä

vuosien valitus- ja lupaprosesseissa. Päättäjien tehtävä on kuunnella asukkaita ja suojella heidän hyvinvointiaan – ei sysätä heille ylimääräistä henkistä ja taloudellista kuormaa.

Energiaratkaisujen pitkä varjo

Tuulivoiman vaihteleva tuotanto on nostanut sähkön hintaa ja lisännyt epävarmuutta. Datakeskukset kuluttavat valtavia määriä sähköä ja vettä, mutta hyödyt valuvat usein ulkomaille. Samaan aikaan siirtolinjat ja teollisuusrakenteet muuttavat suomalaista maisemaa pysyvästi. Suomi tarvitsee energiaratkaisuja, jotka ovat sekä ilmastolle että ihmisille aidosti kestäviä.

Nyt on aika kysyä: kumpaa Suomea me rakennamme – luonnon ja ihmisten Suomea vai lyhytnäköisten teollisuusratkaisujen Suomea, jolloin edunsaajina ovat kansainväliset suuryritykset?

Upi Vartiainen

Puheenjohtaja

Pelastetaan Suomen Luonto ry

Viitasaari

Satu

■ Sen pituinen se

Sivu 13

■ Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

Kuntalaki

■ Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

Luonto

■ Vahvistu luonnon antimista, villiinny voikukasta

Sivu 14

■ Tule viettämään Suomen luontopäivää

■ Luonnon puolesta ristikko

Sivu 15

Pelastetaan Suome Luonto ry

■ Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

■ Alueemme tuulivoima- ja kaivostilanne toukokuu/2026

■ Äänestetään luonnon ja luotettavuuden puolesta – ei kompromisseja

■ Tuulen tuomaa

Sivu 16

■ Mielenosoitus luonnon ja ihmisen puolesta

Kymmenen kohtalokasta pointtia

1. Luonnon tuhoaminen rakennus aikana

Tuulivoiman näennäisen vihreä sähköntuotantomuoto tuhoaa tuhansia hehtaareita hiilinieluja ja pirstoo yhtenäisiä metsäalueita. Voimaloiden valmistamiseen käytettävät tuotantopankokset ympäri maailman ovat todella mittavat. Valmistus tapahtuu kaukana käyttöpaikoista ja siihen käytetään valtavia määriä maametalleja ja resursseja johon vihreys kaatuu. Merkittäviä luontokohteita, hiilinieluja ja virkistysalueita menetetään koko Suomessa.

2. Luonnon tuhoaminen käytön aikana

Roottorin siipimateriaalin on todettu sisältävät yhdisteitä, jotka leviävät suurelle alueelle ympäristöön. On pelko, että alueen riistä ja marjat ovat pitkiä aikoja syötäväksi kelpaamattomia. Eläinten reviirien tuhoutuminen on selvä asia. Melu- ja väikehaitat ovat suuret, jolloin hyönteiset ja eläimistö siirtyy kauemmaksi ja luonnon monimuotoisuus menetetään suurilta alueilta.

3. Luonnon tuhoaminen käytön jälkeen

On pelko, että ennallistaminen jää maanvuokraajan ja kuntien väliseksi asiaksi. Koska Suomessa ei ole tuulivoimalakia, ei suurelta osalta ulkomaalaisomisteisilla toimijoilla ole selkeää pakkoa "siivota jälkiään". Suomalainen tytäryhtiö voi päätyä konkurssiin ja mahdolliset purkuvakuudet ovat vain teoreettisia kuten esim. konsernivakuuksia. Kuntien tai maanomistajien saamat tuotot eivät kata purkukustannuksia. Järeät perustukset jäävät maahan aiheuttaen pysyvän haitan luonnolle. Vertailun vuoksi: ELY vaatii että "Kärkääinen" purkaa vanhan navetansa kivijalan ja ruokintapöydän seuraamusten uhalla. Kai myös tuulimyllyn antura pitää purkaa?

4. Demokratiavaje vai valedemokratiaa

Kaavoja valmistellessaan kunnat eivät kuuntele lähialueiden asukkaiden mielipiteitä ajoissa. Kaavoja valmistellaan maanvuokraajien, tuulivoimahankeyhtiöiden ja kaavoittajan kesken jopa kaksi vuotta ennen asian julkistamista. Kunta toimii kuntalaisiaan vastaan. Lähialueiden kiinteistöjen arvot romahtavat. Kukapa haluaisi ostaa huvilan ja rentoutua tai asua pysyvästi teollisuusalueen melussa.

5. Terveyshaitat

Maailmalta on kokemuksia voimaloiden aiheuttamista terveyshaitoista, joita voi verrata sisäilmaongelmiin. Osa ei aisti mitään, osa saa oireita matalista bassoäänistä ja osa menettää terveytensä lopullisesti. Suomi ei noteeraa kansainvälisiä tutkimuksia, koska haluamme olla vihreän siirtymän mallioppilas. Pelko terveyden menettämisestä kalvaa monia. Väitetään, etteivät lehmät ja muut kotieläimet tiineydy voimaloiden lähellä. Monen yöt kuluvat painajaisia katsellessa jo nyt. Minkä muun ympäristööän saastuttavan ja terveyshaittoja aiheuttavan laitoksen rakentamista kunnat ajavat asumusten lähelle?

6. Kansantalous

Jotkut uskottelevat, että syntyvä energia tulee suomalaisten käyttöön ja hyödyttää meitä. Valitettava väärinkäsitys. Lähes sähköomavarainen Suomi tuottaa jo nyt yli 95% sähköstään päästöttömästi ja tarvitsee tuulivoimalle erityisesti säätövoimaa. Tuulivoimaloiden ulkomaiset omistajat myyvät

KOTISEUDUN ÄÄNI LEHDEN JULKAISEMISEN MAHDOLLISTAVAT LEHDEN JULKAISU ALUEELLA TOIMIVAT YHDISTYKSET, YKSITYISHENKILÖT JA YRITYKSET.

Reaktion Suomi Luonto

#MobilePay

LAHJOITA!

”Luonto ei voi puolustaa itseään meidän jokaisen tulee sitä hoivata.”

Teemme vapaaehtoistyötä luonnon ja ihmisen omaisuuden puolesta. Toimintamme on fyysisin yksityisten rahoittajien varassa ja kulut on suuret. Lahjoita sinäkin, mahdollisen ympäristösi tuhoutuminen maksaa paljon enemmän. Merkitse ”Viesti” kohtaan lisätieto minkä kunnan tai alueen toimintaa haluat tukea, tuki menee lyhentämättömänä heille.

Yhteystiedot:
0400 501 998 / Upi Vartiainen
info@pelastetaan-suomenluonto.fi

TUE JA KANNUSTA TOIMINTAAMME, KIITOS JO ETUKÄTEEN.

Pieni ele sinulta,

SUURI TEKO LUONNOLLE

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

www.pelastetaan-suomenluonto.fi

TUKITILI/SAAJA: Pelastetaan Suomen Luonto ry (Y-tunnus: 3240290-1)

TILINUMERO: FI32 5541 2820 0323 17

VIESTIKENTTÄÄN: Maininta PIENKERÄYS

KERÄYSNUMERO: RA/2026/208

INFO: Rahankeräyksen oikeellisuuden ja raportointi tullaan vahvistamaan tilitoimiston erillisellä yhteenvedolla.

Lahjoitusten antajien tiedot pysyvät luottamuksellisena.

VASTUUHENKILÖ: Upi Vartiainen, Viitasaari

Ajatuksia Ylläksen huipulta

Anna taivaansinen olla unelmien usva, Anna järvien säilyä tuntureiden helminä. Anna pilvien nousta korkeudessaan vapaasti ja ylväänä.

Suojaa tämä kaunis ja karu lapinmaa rahan ja ahneuden hyökkäyksiltä.

Varjele ja vapauta tämä pyhämaa ahneilta, ympäristöä tuhoavilta, rikkautta hamuavilta kaivosteollisuuden lobbareilta.

Anna päätöksentekijöille viisautta puolustaa isänmaata ja isänmaata rakastavia asukkaita.

Reijo Glad

– aktiivinen maaseuturomantikko

Joutsa | Pekka Huikko

Kotiseudun Ääni – Itä-Päijänteen, Suonteen ja Puulan helmi säilyy vain, jos suojelemme sitä

■ **Itä-Päijänne, Suontee ja Puula.** Nämä nimet herättävät monessa suomalaisessa mielikuvia puhtaasta vedestä, hiljaisista metsistä, saarista ja rantamaisemista, joissa aika tuntuu hidastuvan. Joutsan, Luhangan, Toivakan, Kangasniemen ja Hirvensalmen seudulla – sekä Jyväskylän Korpilahden Vespuolen osassa – luonto on edelleen aitoa Järvi-Suomea. Täällä on rantaviivaa kilometreittäin, vanhoja metsiä, monimuotoisia soita ja järviä, jotka kutsuvat vapaa-ajan asukkaita, paluumuuttajia ja luontomatkaillijoita.

Tämä alue on vetovoimainen juuri siksi, että se on säilynyt suhteellisen koskemattomana. Täällä voi yhä nauttia aamukahvista hiljaisella laiturilla, meloa saaristossa ilman teollisuuden huminaa tai patikoida metsissä, joissa linnunlaulu kantaa pitkälle. Vapaa-ajan asunnot, mökit ja kesämökit ovat monille perheille tärkeä ankkuri kotiseutuun. Paluumuutto on alkanut kiinnostaa yhä useampia – etätyön mahdollistamana ihmiset hakevat tilaa, puhdasta ilmaa, turvallista ympäristöä lapsille ja läheisyyttä luontoon. Matkailu taas tuo alueelle tuloa luontokohteiden, kalastuksen, marjastuksen ja rauhallisen maaseutumiljööön kautta.

Mutta juuri tämä vetovoima on nyt uhattuna.

Tuulivoima on jo kasvanut maksimiinsa. Uusia jättimäisiä tuulivoimahankkeita ei enää

Luhanka | Hannu Heinonen

Perutaan kaivos – puretaan tuulivoimalat

■ Eteläisessä Keski-Suomessa sijaitsee kolme pientä paikkakuntaa, ”vuorilaaksojen pitäjä” Luhanka ja Leivonmäki sekä Toivakka. Ne sijaitsevat Päijänteen ja monien järvien rannoilla, metsien keskellä ja upeiden maisemien ympäröiminä. Siellä asuivat maailman onnellisimmat ihmiset, vaikka heitä ei ollut kovin montaa. Suuri osa heistä oli ikääntyneitä eläkeläisiä.

Luhangan nimi saattaa olla peräisin luusta, joka kuvaa kovapäisyyyttä ja hankaluudesta, jota paikkakunnalla esiintyy. Leivonmäen nimi taas johtunee leivosen kesäyön kauniista lauluäänestä ja korkeasta äästä. Toivakalaiset tunnetaan siitä, että he eivät koskaan menetä toivoa.

Näillä paikkakunnilla oli myös pieni päiväkoti, koulu ja hoivakoti. Muutamia lapsiperheitäkin siis oli. Terveyspalveluista vastasi linja-auto, johon oli sijoitettu kirjasto, pankki ja Kutema-järven kauppa-auton elintarvikemyynti sekä kemikaaliliike. Parturi ja leipurikin halusivat mukaan, mutta tilat eivät riittäneet.

Paikkakunnilla elettiin yleensä hyvää elämää puhtaassa luonnossa, kalastettiin, metsästettiin, urheiltiin ja saatiin hengittää maailman puhtainta ilmaa. Ilma oli ilmaista.

Yllättäen alkoi tapahtua sitten kummia. Kuntia johtivat useista puoleista valitut päätök-

tarvita Itä-Päijänteen maisemiin. Voimaloiden maisemahaitta, melu ja lintujen muutto-rettien katkeaminen heikentäisivät alueen vetovoimaa sekä vakituksille asukkaille että vapaa-ajan asukkaille. Täällä maisema on osa elämänlaatua – se ei ole teollisuusaluetta.

Vetyputkistoa emme rakenna Saksan virheiden korjaamiseksi. Alueemme ei saa muuttua energiavientireitiksi. Kotimainen energiaomavaraisuus on tärkeää, mutta se toteutetaan vastuullisesti: turpeen kestävällä käytöllä, puulla, biokaasulla, pienydinvoimalla ja talokohtaisella aurinkovoimalla – ei uusilla teollisilla tuuli- tai aurinkoteollisuusalueilla, jotka vievät tilaa luonnolta ja maisemilta.

Kaivokset ja ulkomaiset valtauksat kuriin. Mineraalit kuuluvat ensisijaisesti Suomelle ja suomalaiselle teollisuudelle. Ulkomaalaisille kaivosyhtiöille ei tule myöntää kaivosvarauksia eikä malminetsintä lupia maanomistajien ja kuntien tahdon vastaisesti. Omaisuuden suoja on turvattava – täälläkin maanomistajilla on oikeus päättää omasta maastaan ilman, että ulkopoolliset tahot sanelevat ehtoja.

Monikansalliset datakeskukset vaativat kriittistä tarkastelua. Ne kuluttavat valtavasti sähköä ja vettä, mutta tuovat alueelle vain vähän pysyviä työpaikkoja. Datakeskuksilla ei saa vaarantaa puhtaita vesistöjä eikä energian saatavuutta paikallisille asukkaille ja yrityksille.

Luhanka | Hannu Heinonen

sentekijät. Heidät oli valittu muutamalla äänellä tärkeisiin tehtäviin tarkoituksella pitää paikkakunnat elinvoimaisina ja estää niiden loppuminen. Kunnat päättivtkin pelastaa itSENSÄ mittavilla ilmastotoimilla.

Rakennettiin tuulivoimaloita ja haluttiin perustaa kultakaivos. Ilmoitus kaivoksen perustamisesta johti siihen, että talvisin järvien jäille ilmestyi ihmisiä kairaamaan reikiä ja onkimaan kultakaloja. Kyllillä kierteli myös pakettiauto, jonka kyljessä luki ”otetaan kultaa”. Päätäjille oli kerrottu, että tuulivoimaloita rakentamalla ja kaivoksen avulla syntyy työpaikkoja. Tuulivoimaloiden johdosta hiilidioksidipäästötkin vähenevät, vaikka niitä ei ollut ja, että tuulivoimaloiden sähkön tuotanto vastaa kerrostalojen tuhansien kaksioiden sähkön kulutusta, vaikka paikkakunnilla ei ollut yhtään asuinkerrostaloa. Sen sijaan siellä oli 500 henkilöautoa, joista yksi oli täyssähköauto. Kesääsukkaiden myötä autojen lukumäärä tosin tuplaantui.

Kaivoksen suunnittelussa ei otettu huomioon sitä, että raskaaseen ja vaaralliseen kaivostyöhön ei löytyisi työvoimaa, eläkeläisiltä työt kaivoksissa oli kielletty, rautatie pitäisi rakentaa malmijunaa varten, mutta edes ratavartijan työpaikkaa ei voitu taata. Ei myöskään syntynyt tuulimyllyn vartijan paikkaa.

Alueemme vahvuudet ovat juuri ne, joita Kotiseudun Ääni haluaa vaalia:

Puhtaat järvet ja monimuotoinen luonto – Päijänteen itäosat, Suontee ja Puula tarjoavat ainutlaatuisia vesistöjä, jotka houkuttelevat matkailijoita, meloijia ja luontokuvaajia. Laajat metsät – Ne ovat sekä hiiliinielu että talouden perusta: metsätalous, puunjalostus ja konepajateollisuus työllistävät täälläkin.

Vapaa-ajan asuminen ja paluumuutto – Hiljaisuus, turvallisuus ja luonnonläheisyys ovat vetovoimatekijöitä, joita ei saa pilata ympäristöä ja asukkaiden hyvinvointia tuhoavilla tuulivoimaloilla, aurinkoteollisuusalueilla ja kaivoksilla.

Luontomatkailu – Retkeilyreitit, kansallispuistot, marjastus ja kalastus tuovat tuloa paikallisille yrittäjille – maatilamatkailusta saunomiseen ja pieniin majoitusyrityksiin.

Kotiseudun Ääni haluaa, että tämä alue säilyy elävänä maaseutuna, jossa on tilaa sekä vakituksille asukkaille että vapaa-ajan asukkaille. Me puolustamme paikallista päätösvaltaa: kunnilla (Joutsa, Luhanka, Toivakka, Kangasniemi, Hirvensalmi ja Jyväskylän Korpilahti) on oltava veto-oikeus hankkeisiin, jotka uhkaavat luontoa tai maisemaa.

Me emme vastusta kehitystä – me vastustamme kehitystä, joka tuhoaa sen, mikä tekee alueestamme arvokkaan. Sen sijaan

tuemme maaseutuyrittäjyyttä: luontomatkailua, lähiruokaa, metsä- ja konepajayrittäjiä, biokaasua ja paikallisia energiatarkeisuja. Tuemme nuorten paluuta kotiseudulle ja vapaa-ajan asukkaiden mahdollisuutta tuntea olevansa tervetulleita.

Itä-Päijänne, Suontee ja Puula eivät ole uhrauksia Brysselin tai suuryritysten ilmasto- pelissä. Ne ovat suomalaista kotiseutua parhaimmillaan – puhdasta, rauhallista ja elävää. Tällainen väärän tiedon jakaminen on ollut vastuutonta poliittisia päättäjiä ja maamme maaseudun väestöä kohtaan. Tämän suurisia investointeja ei ole ollut suunnitteilla. EK on ottanut listaukseensa myös tiedusteluita ja kiinnostuksen osoituksia, joilla ei ole mitään tekemistä investointien kanssa. Suuri määrä Suomen kunnista on tämänkin tiedon perusteella suunnitellut taloutensa pelkääjän tuulivoimasta saatavien kiinteistöverojen varaan. Tämä on ollut virhe.

Kotiseudun Ääni tuo tämän äänen eduskuntaan. Paikalliset asukkaat, mökkiläiset, yrittäjät ja luonnonystävät ansaitsevat kuulla tuleensa kuulluiksi. Yhdessä voimme varmistaa, että tulevat sukupolvetkin voivat ihasella samoja järviä, metsiä ja maisemia, joita me rakastamme.

jääneiden henkeä tai jätevedet pilaisivat Päijännettä, josta miljoona ihmistä saa juomavetensä eikä tuulivoimalat varjostaisi heidän loppuelämänsä.

Nyt odotetaan, tuottaako kansalaisvaikuttaminen kaivoksen estämiseksi tulosta. Viriääkö toivo elämästä ilman kaivosteollisuuden haittoja? Ymmärtääkö kaivosyhtiö vastuullisuutensa ja luopuu kaivoksen perustamis suunnitelmastaan? Kielteäkö J(H)yväskylä kaivoshankkeen?

Tämä ruma satu jatkuu vielä tuulivoimaloiden osalta ja päättyy vasta, kun rakennetut tuulivoimalat puretaan ja eikä uusia näille paikkakunnille rakenneta. Näin tapahtunee-kin, vaikka vanhat vihreän siirtymän päättäjänaiset ja -herrat ovat vakuuttuneita viimeiseen hengenvetoonsa asti siitä, että olivat olleet oikeassa.

Luhangan komean kirkon kellot alkavat silloin taas soimaan tuulijättiäisistä vapaassa Päijänteen maisemassa ja luonnon äänet, lehtien kohina, veden liplatus ja linnunlaulu kuuluvat kansallispuistossa.

Kuitenkin noilla paikkakunnilla asui kourallinen ihmisiä, jotka eivät vaipuneet epätoivoon. He päättivät suojella kansallispuistoa ja Päijänteen maisemia. Ei haluttu, että kaivoksen räjäytyspölyt ahdistaisivat jäljelle

Luhanka | Hannu Heinonen

Totuuksia tuulivoimasta, aurinkovoimasta ja kaivoshankkeista

TUULIVOIMASTA

■ Vielä vuonna 2025 Suomi oli Euroopan loppaavin ja potentiaalisin tuulivoimamarkkina.

Elīneinoelämän keskusliitto ja alan etujärjestö mainostivat, että Suomessa on vireillä 200 miljardin edestä tuulivoimainvestointeja.

Tällainen väärän tiedon jakaminen on ollut vastuutonta poliittisia päättäjiä ja maamme maaseudun väestöä kohtaan. Tämän suurisia investointeja ei ole ollut suunnitteilla. EK on ottanut listaukseensa myös tiedusteluita ja kiinnostuksen osoituksia, joilla ei ole mitään tekemistä investointien kanssa. Suuri määrä Suomen kunnista on tämänkin tiedon perusteella suunnitellut taloutensa pelkääjän tuulivoimasta saatavien kiinteistöverojen varaan. Tämä on ollut virhe.

Pitkään tiedossa ollut dramaattinen käänne on uutisoitu (AL 17.10.2025) ja (HS 28.2.2026), Tuulivoiman rakentaminen pysähtyi. Tuulīsähkön rakentaminen romahtaa (YLE 28.4.2026). Myös paljon sähköä tarvitseva teollisuus (esim.Outokumpu ja Kemira) ovat varoittaneet datakeskusten valtavasta tuulivoimasuunnitelmien varassa olevasta sähkön kulutuksesta, joka aiheuttaisi pulaa sähköstä ja nostaisi sähkön hintaa.

Näyttää myös siltä, että Suomeen suunniteltu merituuivoima on pidemmällä tähtäimelläkin jäissä. Tätä osoittaa se, että merituuivoimateollisuus kamppailee maailmanlaajuisesti valtavien ongelmien kanssa. Ilman massiivisia tukia sen tuottama sähkö ei ole kilpailukykyistä. Erityisesti merituuivoima-ala on ajautunut umpikujaan taloudellisten riskien, 30-50 % nousseiden kustannusten, fyysikaalisten rajojen, merikaapeleiden ja toimitusketjujen pullonkaulojen sekä tukijärjestelmien takia.

AURINKOVOIMASTA

■ Aurinkoteollisuusalueiden riskit ja haitat ovat verrattavissa tuulivoimaan. Teollisen aurinkosähkön kapasiteettikerroin on Suomessa 10-15 % eli vielä huomattavasti huonompi kuin tuulivoiman. Jos kaikki Suomeen suunnitellut 300 aurinkoteollisuusalueet toteutuisivat, merkitsi se 45 miljoonan kiinalaisen paneelin asentamista maaperään ja useita kymmeniä tuhansia inverttereitä sekä akkuvaroja. Kyberturvallisuusriskin lisäksi kaikki nämä luonnon monimuotoisuutta syövät

jättimäiset alueet tulee aidata, mikä estää eläinten ja ihmisten liikkumista. Teollinen aurinko- ja maatuulivoima ovat kaikkein tehottomimmat sähköntuotantomuodot vaatimensa kaavoitus- ja rakennuspinta-alojen suhteen. Riskialttiita ovat myös lyhytikäiset akkuvaratot, joita suunnitellaan tuuli- ja aurinkoteollisuusalueille.

Talokohtainen aurinkosähkön tuottaminen sen sijaan on järkevämpää maaseudulla ja kaupungeissakin. Kaupunkien julkisten rakennusten kattojen ja seinien sekä kerrostalojen parvekkeiden vuoraamista aurinkopaneeleilla tulee harkita. Voi kuitenkin olla, että päättäjät, arkkitehdit, museovirasto ja asukkaat eivät hyväksy tätä, toisin kuin hyväksyvät tuulivoimarakentamisen ja aurinkoteollisuuden maaseudun luontoon ja maisemiin.

Talokohtainen aurinkosähkön tuottaminen sen sijaan on järkevämpää maaseudulla ja kaupungeissakin. Kaupunkien julkisten rakennusten kattojen ja seinien sekä kerrostalojen parvekkeiden vuoraamista aurinkopaneeleilla tulee harkita. Voi kuitenkin olla, että päättäjät, arkkitehdit, museovirasto ja asukkaat eivät hyväksy tätä, toisin kuin hyväksyvät tuulivoimarakentamisen ja aurinkoteollisuuden maaseudun luontoon ja maisemiin.

Päijänteen ympäristössä on onnistuttu torjumaan lukuisia tuulivoimahankkeita ja kaivosuunnitelmia. Kuitenkin Jyväskylän ja Luhangan rajalla ulkomaalaiset kaivosyhtiöt edelleen toinen toisensa jälkeen julkaisevat kaivosvarauksia ja ilmoittavat tavoittelevansa”kullankaivaajan tilipäiviä”. Itse kaivostyöntekijät ovat alipalkattuja, työskentelevät vaarallisissa ja terveydelle haitallisissa olosuhteissa.

KAIVOKSISTA

■ Kaivoshankkeiden kritiikki on painottunut pohjoiseen Suomeen keskittyen ympäristöhaittoihin ja ulkomaalaisomistukseen. Viime vuosina kaivossuunnitelmia on yhä enemmän tullut julki Keski-Suomessa ja Etelä-Suomesa.

Kaivosala tuulivoiman ohella ei lobatessaan etujaan juuri kiinnitä huomiota toimintansa aiheuttamiin haittoihin. On hyvä ymmärtää, että myös tuulivoiman rakentamisessa syntyy räjäytystöiden yhteydessä haittoja, kun louhitaan kalliosta maastoa tuulivoimaloi-

den rakennuspaikoilla ja huoltoteitä rakennettaessa.

Kaivosten räjäytystöillä on merkittäviä, sekä välittömiä että pitkävaikutteisia ympäristövaikutuksia, jotka liittyvät räjäytystöiden meluun, pölypäästöihin, tärinään, painealtoihin ja biologisiin häiriöihin.

Kaivosten laajalle leviävä kivipöly voi kulkeutua keuhkoihin ja aiheuttaa hengityselinsairauksia, jopa syöpää. Tämä räjäytyspöly voi tuulen mukana ajautua usean kymmenen kilometrin etäisyydelle. Kiviaineksista vapautuvat mahdolliset raskasmetallit voivat levitä ilmateitse myös kasvillisuuteen, maaperään ja vesistöihin. Räjäytysten seurauksena nitraatteja ja nitriittejä voi valua sadevesien mukana vesistöihin saastuttamalla pohja- ja pintavesiä. Räjäytysten paineaallot, melu ja tärinä häiritsevät lintujen ja nisäkkäiden käyttäytymistä ja pesintää.

Päijänteen ympäristössä on onnistuttu torjumaan lukuisia tuulivoimahankkeita ja kaivosuunnitelmia. Kuitenkin Jyväskylän ja Luhangan rajalla ulkomaalaiset kaivosyhtiöt edelleen toinen toisensa jälkeen julkaisevat kaivosvarauksia ja ilmoittavat tavoittelevansa”kullankaivaajan tilipäiviä”. Itse kaivostyöntekijät ovat alipalkattuja, työskentelevät vaarallisissa ja terveydelle haitallisissa olosuhteissa.

Esimerkiksi yle uutisoi 5.3.2026 ”Keivtsan kaivoksen työntekijät saavat vihdoin korvaukset asbestihaitasta – heti perään ilmoitettiin muutosneuvotteluista”.

Seitsemän neuvoa maanomistajille, joille tarjotaan vuokrasopimusta tuulivoimalan paikasta

- Äiä koskaan allekirjoita** minkään-laista sopimusta.
- Äiä koskaan allekirjoita** minkään-laista sopimusta ilman maankäyttöön ja sopimusjuridikkaan perehtyneen asiantuntijajuristin apua
- Äiä koskaan hyväksy** yli 25 vuoden vuokra-aikaa
- Äiä koskaan suostu** vuosivuokraan, joka on %-osuus voimalan/voimaloiden tuottamasta tulosta tai voitosta. Näin vältät riskin, että et koskaan saa mitään vuokratuloa. Vuokran tulee olla 0,5-1 % voimalan investoinnin arvosta eli 50 000-100 0000 €/voimala/vuosi
- Äiä koskaan suostu** alle 750 000 € ilman indeksiehtoa olevaan purkuvuueen/voimala. Myöskään kunta ei saa suostua.
- Vaadi sopimukseen, ehto**, että toiminan päättyessä mistä tahansa syystä, vuokralainen purkaa kaikki voimaloiden maanpäälliset osat sekä perustukset kokonaan, akkuvaratot, muuntajat ja kaapelit sekä romuttaa että kierrättää ne ja ennallistaa kaikki rakennuspaikat sekä huoltotiet.
- Vuokrasopimusta ei saa siirtää** kolmannelle osapuolelle vuokranan tajaaj kuulematta eikä ilman vuokranan tajan suostumusta.

Näistä neuvoista numero 1 on tärkein.

Joutsa | Pekka Huikko

Pohjoisen Päijänteen luontohelmet – täällä sykkii Keski-Suomen vihreä sydän

■ Kun seisot Korpilahden rannalla aamuhämärässä ja Päijänne peilaa hiljaa taivasta, kun Joutsan metsät humisevat Leivonmäen takana tai kun Luhangan kalliorannat kohoavat jyrkkinä vesien ylle, tiedät olevasi erikoisessa paikassa. Täällä ei tarvitse etsiä luontoa – se on läsnä joka puolella. Nyt se on saanut myös virallisen kruunun: Pohjoisen Päijänteen luontohelmet on Keski-Suomen ensimmäinen Helmi-keskittyvä.

Kolme tuoretta selvitystä – Keski-Suomen liiton siniviherrakenne- ja ekologisen verkoston raportti 2026, ELY-keskuksen luonnon monimuotoisuusselvitys sekä tammikuussa 2025 julkaistu Helmi-keskittyvätiedote – kertovat saman tarinan. Päijänteen suuralue on yksi maakunnan kahdesta suuresta ekologisesta kokonaisuudesta. Se on rehevä, monimuotoinen ja kytkettynyt verkosto, jossa ihminen ja luonto ovat eläneet rinnakkain vuosisatoja. Ja juuri Korpilahden Vespuoli, Joutsa ja Luhanka muodostavat tämän helmen kirkkaimman osan.

Ekologinen verkosto, joka ulottuu joka puolelle

Siniviherrakenne-selvitys maalaa kuvan maakunnasta, jossa Päijänne ja sen ympäristö erottuvat selvästi karummassa Suomenselästä. Täällä on suuria korkeuseroja, kallioisia rantoja, reheviä lehtoja ja puron-varsimetsiä. Alueelle on tunnistettu kolme ekologista vyöhykettä, jotka osuvat suoraan kotiseudullemme: Vanhanselän–Saviselän vyöhyke Luhangasta Korpilahden Kärkisten-salmelle, Pohjois-Päijänteen vyöhyke Toivakasta Muurameen ja Korpilahden vesille sekä Leivonmäen kansallispuiston vyöhyke Joutsan, Toivakan ja Korpilahden alueelle.

Nämä vyöhykkeet eivät ole vain karttaviivoja. Ne ovat eläviä yhteyksiä, jotka pitävät yllä lajien liikkumista, geneettistä monimuotoisuutta ja koko maakunnan ekologista verkostoa. Päijänteen järvisyeytö on myös yksi kolmesta maakunnan arvokkaiden luontokohteiden pääkeskittymästä. Toinen on Konnevesi itärajalla, kolmas Suomenselkä pohjoisessa – mutta täällä, meidän järvimaisemissamme, monimuotoisuus tiivistyy kaikkein rehevimmin.

101 vastuulajia ja kaksi suurta monimuotoisuuskeskittymää

ELY-keskuksen luonnon monimuotoisuus-selvityks vuodelta 2025 syventää kuvaa. Siinä nimettiin Keski-Suomelle yhteensä 101 maakunnallista vastuulajia – lajeja, joiden säilymisessä juuri meillä on erityinen rooli koko maan mittakaavassa. Valtaosa niistä viihtyy

Näin käy, kun tuuli-voimaa tungetaan väärään paikkaan

■ Toivakan Metsäsaloon kaavailtu tuulivoimahanke on kariutunut. Kunta päätti syyskuussa 2024 olla käynnistämättä kaavoitusta, koska hankkeen haitat toivakkalaisille ja luonnolle arvioitiin selvästi suuremmiksi kuin mahdolliset hyödyt.

Myrsky Energia Oy jätti kesäkuussa 2024 Toivakan kunnalle kaavoitusaloitteen noin 418 hehtaarin alueelle Metsäsaloon, noin kuusi kilometriä kunnan keskustasta lounaaseen. Suunnitelmissa oli viisi tuulivoimalaa, joiden yksikköteho olisi 6–10 megawattia ja kokonaiskorkeus noin 250 metriä. Alueen maanomistajista kolme neljäsosaa oli allekirjoittanut vuokrasopimukset, ja yhtiö korosti kiinnostusta hanketta kohtaan.

Kuntapäätäjät pohtivat asiaa perusteellisesti. Syyskuun 2024 iltakoulussa keskusteltiin vilkkaasti toivakkalaisten näkökulmasta. Viranhaltijat arvioivat hankkeen sijainnin ja lähiympäristön erityispiirteet: lähimmät asuin- ja vapaa-ajan asunnot olisivat vain kilometrin päässä, maisemahaitta ulottuisi laajalle alueelle Pohjois-Päijänteeltä Leivonmäen kansallispuistoon asti, ja vaikutukset koskisivat myös luonnonrauhaa, virkistyskäyttöä sekä alueen vetovoimaa.

Kuntaympäristölautakunta esitti yksimielisesti, että kaavoitusta ei käynnistetä, ja kunnanhallitus hyväksyi esityksen. Päätöksen perustelu oli selkeä: haittavaikutus toivakkalaisille ja luonnonympäristölle on alustavien suunnitelmien mukaan kokonaisuutena suurempi kuin verotulot tai työllisyshyödyt. Samalla huomioitiin resurssit: kunnassa oli jo muutenkin vireillä pitkittynyt rantaosayleiskaavahanke, eikä henkilöstön aikaa haluttu sitoa uuteen prosessiin, jonka lopputuloksesta ei olisi takeita.

Paikalliset vastustivat hanketta aktiivisesti. Nisulan kyläyhdistys, Luonnonperintösäätiö ja metsästysseurat toivat esiin huolensa. Kirjoituksessaan Henna Järvenpää Nisulasta korosti, että Toivakassa ja Nisulassa arvokainta on juuri luonto ja luonnonrauha. Nelostien länsipuolella sijaitsee kolmennes kunnan pinta-alasta mutta peräti 75 prosenttia luonnonsojelualueista. Alueen jylhät maisemat maintaan jopa Keski-Suomen kotiseutulaulussa, ja sinne ovat muuttaneet uudet asukkaat ihestuneina rauhasta ja monimuotoisesta luonnosta – täällä tavattiin kesällä 2024 jopa lintuharvinaisuus tulipäähippiäinen.

Vertailukohtana mainittiin Jyväskylän Salola Wind Park, jonka kaavoitus lopetettiin yksimielisesti maisema- ja virkistysarvojen sekä hiljaisen alueen vuoksi. Samat perusteet sopivat Toivakkaan. Kunnan omat kaavat Nisulassa ja ranta-alueilla tähtäävät nimenomaan elinvoiman parantamiseen luonto- ja maisema-arvoja turvaamalla – tuuliteollisuusalue romuttaisi tämän vetovoiman.

Kuntajohtaja Touko Aalto kommentoi päätöstä myöhemmin: kunnan painopiste on investoida ihmisiin, hyvinvointiin ja toimeilaisuuteen. Toivakassa on esimerkiksi uudisrakentajan rakusaraha ja Suomen suurin kodinhoitotuki – konkreettisia tekoja tulevaisuuteen. Kuntalaisia ja kausiasukkaita tulee kohdella asiakasomistajina, ei häiriötekijöiden etujen ajajina. Demokraatia ei miellytä kaikkia, mutta kaikkia pitää kuunnella ja kunnioittaa.

Hankkeen taustalla oleva Myrsky Energia on herättänyt laajempaa keskustelua. Yhtiö jakoi omistajilleen vuosina 2022–2023 yhteensä 18 miljoonaa euroa osinkoja, vaikka se ei ollut rakentanut yhtäkään tuulivoimalaa. Vuoden 2023 tilikausi toi liki kymmenen miljoonan tappiot, ja pian osingonjaoon jälkeen yhtiö ajautui sopimuskiistoihin. Ålandsbanken Tuulivoima -rahoastokatsai yhteistyön kesäkuussa 2025 ja otti kuusi hanketta itselleen. Yhtiön liiketoimintamallin on perustunut kaavoitussopimuksiin, mutta rakentaminen on jäänyt odottamaan.

Toivakan tapaus näyttää, mitä tapahtuu, kun tuulivoimaa yritetään tunkea paikkaan, jossa paikalliset arvot – luonto, rauha, asumisen viihtyisyys ja pitkän aikavälin elinvoima – ovat etusijalla. Kunta valitsi rohkeasti suojella sitä, mikä on jo arvokasta: ”Täällä on kaikki mi kaalista on”, kuten kotiseutulaulussa lauletaan.

Päätös ei ollut helppo, mutta se oli perusteltu ja yksimielinen. Se kertoo siitä, että kunnan tulevaisuutta kannattaa rakentaa asukkaiden ehdoilla – ei repivästi yhden toimialan varaan.

Putkilahden kyläseura ry | Katri Ruth, Jyväskylän kaupungin valtuutettu (Kesk)

Ristipainetta ympäristön hoidon ja ympäristö-riskien välillä: Putkilahden vesistönparannus-hanke malminetsinnän varjossa

■ Putkilahdessa on käynnissä pitkäjänteinen hanketyö vesiluonnon hyväksi. Huolena on, että vesireitti kylältä Päijänteelle umpeutuu rehevöitymisen vuoksi. Tavoitteena ensi vaiheessa on tehdä pieniä ruoppauksia ja vesikasvillisuuden poistoa reitillä. Toimien valmistelu etenee kesällä 2026 ympäristökartoitustöillä. Lisähuolta tilanteessa lisää Ylisjärven takana sijaitseville vuorille suuntautunut kullansyntä. Luotojärven ympäristössä on tehty kairaustutkimuksia jo 90-luvulla. Nyt malminetsintäluupa on haettu jälleen. On hyvin tärkeää, että maanomistajat, Jyväskylän kaupunki ja ympäristöviranomaiset perehtyvät aiheeseen ja punnitsevat malminetsinnän riskit oikein.

Putkilahhti-Päijänne vesistönparannushanke on koko kylän ponnistus

Putkilahden kyläseura on käynnistänyt syksyllä 2023 yhteistyössä vesiosakskuntien kanssa hankkeen Putkilahden kylän ja Päijänteen välisen vesistön parantamiseksi. Vesistön tila on todettu vaarantuneeksi jo 90-luvulla, jolloin Ympäristökeskus valmisti ruoppaushankkeita. Ne eivät toteutuneet rahoitussyistä. Luontoarvot tunnistettiin ja alue liitettiin Natura 2000-verkostoon.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niitto-toimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenetellyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niitto-toimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenetellyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niitto-toimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenetellyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Toteuttamisvaiheeseen siirtymistä on vaikeutanut, ettei Putkilahden Natura-alueelle ole

***Kaapelinkulman kultakaivoksen (Dragon mining).** Ämpärit n. 20 litraa kuvastavat 400 kg kultaa joka kaivoksesta tuli kahden vuoden aikana. Malmia louhittiin reilut 100 000 tonnia. kuva on sivukivikasan päältä jossa noin miljoona tonnia sivukiveä, luvan mukainen korkeus noin 20 metriä ja pinta ala noin 3.5.hehtaaria. Taka-allalla näkyy avolouhoksen sopp noin 1,6 ha, syvyyys 60 metriä. Malmissa oli muutama, noin 3, grammaa kultaa tonnissa eli kolme miljoonasosaa. Koko jätteen määrästä 99.999% on merkittävältä osalta vaarallista hupua tuottavaa jätettä.*

Leivonmäki | Iiris Immonen

Pienten kuntien talouskurimus ja resurssit, joita ei ole riittävästi

Kunnat ovat taloudellisesti ahtaalla, sitä ei voi olla tiedostamatta seurataksaan tiedonvälitystä ja omakohtaisesti kokemalla. Lakisääteistä tehtävää pienessäkin kunnassa on paljon. Hyvinä aikoina saavutetuista eduista ei osata tai haluta luopua, uusien investointien mitoituksessa ja suunnittelussa unohtuu syntyvien lasten määrän lasku, väkiluvun väheneminen, digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet, toimintakulttuurin muutokset, vaihtoehdot omistajuudelle.

Työttömien ja arvottomien kiinteistöjen määräät kasvavat. Tilastojen ja asiantuntijalausuntojen pitäisi herättää päätöksentekijät myös Joutsassa.

alueelle teki Luxemburgilainen Finland Gold Resources Sär.l. Yhtiö on jättänyt malminetsintälupahakemuksen kulln etsintään 10.3.2026.

Joutsan seutu teki varaajan omistusjärjestelyistä tutkivaa journalismia (JS 11.2.2026) ja selvitti, että Finland Gold Resources (FGR) yhtiön emoyhtiö on Jean Boulle Group. Jutun mukaan Boulle on rikastunut Afrikassa timanttibisneksillä, mikä on sisältänyt mm. Kongossa ja Sierra Leonessa verisiä kampaailuja. Yhtiöjärjestelyjä on veroparatiiseissa, kuten kaivosalan toimijoilla usein on. Omista- ja kuvataan artikkelissa varakkaaksi henkilöksi. Siksi on lupa odottaa, että malminetsijöillä olisi tällä kertaa enemmän tasurahaa mukanaan, kuin ruotsalaisella Terraming- yhtiöllä 90-luvulla. Heidän malminetsintänsä jäljiltä jäi maastoon kairausputkia, säikeittäin jätiehiekkaa ja kyläkaupan laskut maksamatta.

Ympäristöbiokemisti Jari Natunen avasi ansiokkaasti malminetsinnän riskejä ympäristölle ja kunnalle Korpilahtilehdessä 4.5.2021. Satojen metrien syvyyteen ulottuvat poraukset tuottavat vuotavan porakaivon. Alueella on pohjavesikohteita ja suota. Aiempien kairausten tulosten malminetsintäalueen maaperä sisältää arseenia ja toriumia (uraanin kaltainen radioaktiivinen aine). Maan uumenista esiin poratut myrkylliset mineraalit voivat valua pintavesien ja alueen monien purojen mukana vesistöön.

Käytäntö tällä hetkellä on, että TUKES myöntää luvan malminetsintään ihan minne vain toimija haluaa. Toivoa sopiai, että kaivostoimintaan tähtäävä malminetsintä perustuu vähintään yhtä tiukkoihin sääntöihin, kuin mitä muilta elinkeinoilta tai vesistöhankkeen kohdalla ympäristön parantamistoimilta vaaditaan. Esimerkiksi: Miten riskit arvioidaan, myönnetäänkö luvassa oikeus kairata järven alle ja miten kairaussyte määrätään käsiteltäväksi ovat ympäristön kannalta olennaisia asioita. Määrättävät vakuudet kiinnostavat maanomistajia, joille jäi edelliseltä toimijalta romut siivottavaksi omalla kustannuksella. Lähtökohteisesti tulee selvittää, onko kaivostoiminta lainkaan mahdollista tällaisessa ympäristössä. Tämä on suuri vastuu niin ympäristöviranomaisille, kuin Jyväskylän päätäjille.

Mitä on idealismi ja oikeudenmukaisuus kalleimman omaisuudemme varjelussa?

Suomessa elää sitkeästi uskomus, että ulkomaiset investoinnit tuovat automaattisesti työtä ja vaurautta. Milloin havahdutaan siihen, että kaivosteollisuuden myötä häviäisi alueelta muun elinkeinon ja elämisen mahdollisuudet? Teollisuusuhkan myötä häviäisi ensimmäisenä matkailuelinkeinoinvestoinnit ja seuraavaksi ihmisten halu sijoittaa koteihin

ja mökkeihin. Ihmiselle on tyypillistä suojautua henkisesti ”optimistisella pessimismillä”, kuten ”ei sieltä mitään löydy” tai ”ei niitä kaivoksia nyt oikeasti tänne Päijänteen rannalle perusteta”. Nyt ei pidä olla laput silmillä.

Miksi monikansallinen kaivosyhtiö uppottaisi miljoonia malmitutkimuksiin ilman halua hyötyä siitä? Kansainväliset sijoitusrahasot saavat ulos maksimaalisen hyödyn toiminnasta, josta haitat jäävät paikallisille veronmaksajille. Joutsan Seudun haastattelussa FGR:n suomessa toimiva konsultti totesi, että ”Idealismilla tai oikeudenmukaisuudella ei pääse mihinkään”. Ei varmasti Afrikassa, mutta enätäp Suomessa? Kynnisen ja oikeudenmukaisuudesta piittaamattoman liiketoiminnan vastavoimana on suomalainen demokratia ja viranomaisytyö. Jokaisen kansalaisen tehtävä on omasta roolistaan käsin pitää huoli kansallisesta omaisuudestamme, puhtaasta vedestä ja luonnosta.

Kuinka eteenpäin ristipaineissa?

Ponnistelut vesistön parantamiseksi ovat erittäin työstä. Lupa- ja valvontavirasto viranomaisena seuraa hyvin tarkoin toimia Natura-alueilla ja vaatii perusteelliset selvitykset mm. alueen luonnonsojelualueilla suojeluista lajeista. Toivoisin vähintään samnanlaista tarkkuutta malminetsintäluopien käsittelyyn. Ympäristön parantamisen suunnitteluun on vesistöhankkeessa kohta käytetty yli 100 000 € rahaa. Kuinka selvitetään ympäristövaikutukset ja ehkäistään haitat malminetsinnässä herkällä luontoalueella?

Pelastetaan Järvi-Suomi ry | Pekka Väisänen

Siirtolinjat luikertelivat suomalaisten elinympäristöön ja luontoon

Halsua siirtolinja. Kuva Pekka Väisänen

Mikä on teräksinen jättiläinen, joka on kasvanut joka suuntaan ja joka häiritsee ja haittaa elämäämme? Se on sähkönsiirtolinja, ja vasta viime aikoina siihen on alettu kiinnittää huomiota.

■ Yhteiskunnan nopea sähköistyminen ja varsinkin ns. vihreä siirtymä on mullistanut sähkösiirron. Etelässä uusia linjoja on tullut valtateiden ja kehäteiden varsille, entistä suurempina ja entistä lukuisimmin sähkölängoin. Maaseudulle on alettu vetää jopa sata metriä leveitä kolmen pylväsrivin linjoja. Metsä niiden alta on poistettu ja luonto alistettu ihmisen toiminnolle satojen ja tuhansien kilometrien nauhana.

Vihreästä siirtymästä puhutaan kauniisti mutta siitä huolimatta sähkönsiirtoa tarvitaan ensi sijassa sähkön lisäkulutuksen takia. Etelä-Suomeen valmistuu tänä ja ensi vuonna useita suuria datakeskuksia, joita varten kaikkia sähkönsiirron valtaväyliä ollaan vahvistamassa. Datakeskukset ovat sähkösyöpöjä, jotka vaativat valtavasti sähköä pyörimiseen ja jäähdytykseen.

Itäisen valtalinjan eli Järvilinjan vahvistaminen on juuri valmistumassa. Linjan kapasiteetti on 800 kilovolttia, kuten muidenkin uusittujen linjojen kapasiteetti. Se tarkoittaa kahta kahden pylvään vierekkäistä jonoa. Usein 400 kv:n linjojen vieressä kulkee kolmas, 110 kilovoltin linja.

Kolme etelä-pohjoinen-suuntaista linjaa halkoo Suomea, neljäs tulossa

Yhteiskunnan tarvehierarkiassa sähkönsiirto menee lähes kaiken muun yli. Kun valtiollinen

Halsua siirtolinja FG OX etelään. Kuva Pekka Väisänen

sähkönsiirtoyhtiö haluaa rakentaa uuden sähkönsiirtolinjan, viranomaisten lupa on lähinnä mahdollisuus. Fingrid saa linjan sinne minne se haluaa, pienin muutoksin.

Järvilinjan lisäksi myös keskisen Suomen halkovaa Metsälinjaa ja Pohjanmaalta Päijänteen rannoille koukkaavaa ja Hiikille päättyvää Lakeuslinjaa on jo alettu vahvistaa, mikä tarkoittaa kapasiteetin kasvattamista. Esimerkiksi Metsälinjalla tämä tarkoittaa toisen linjan rakentamista paikoitellen ensimmäisen viereen. Sekin on uusi, aiempaa kookkaampi.

Varsinkin Lakeuslinja on maisemalle tuhoisa: Se vyöryy Pohjanmaalla useiden jokilaaksojen yli. Päijät-Hämeessä se halkaisee useita valtakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia. Siirtolinjojen rakentaminen on sujunut toistaiseksi ilman suurempaa vastarintaa, jopa Lakeuslinjan. Uusin hanke, Harjulinja, on kuitenkin lajissaan niin härski, että joukko paikallisia asukkaita on noussut sitä vastaan.

Harjulinja halutaan vetää Pohjois-Pohjanmaan eteläosasta Pyhäjärveltä Kouvolaan uusien datakeskusten äärelle. Pyhäjärvelle ja sen naapuriin kaavailaan suuria tuulivoima-alueita. Ongelmana on se, että reitti halkaisee kauttaaltaan erittäin järvirikkaan ja järvien pirstoman alueen, josta on mahdollonta löytää riittävästi ”kuivaa maata” linjoille.

Fingridin ja tuulivoimabsneksen sanelupoliitikka tulossa tiensä päähän

Harjulinjalle on kehitetty kaksi vaihtoehtoista reittiä. Tästä ei ole kuitenkaan apua. Läntinen linja halkoo Konneveden ja Laukaan kauniita järvikannaksia ja jopa ylittää Leivonveden lähellä kuuluua Simunankoskea. Itäinen vaihtoehto jyräisi useita Rautalammin kauniita järvi- ja jokialueita.

Paikalliset asukkaat ovat nousseet kapinaan Fingridin ylivaltaa vastaan. Vaihtoehtoisuus on oikeasti vaihtoehdottomuutta: alueen olisi uhrattava arvokkaat järvimaisemat ja luonnon keitaat sähkönsiirrolle.

Kymmenestä kunnasta koostuva kansalaisryhmä osoitti jo tammikuussa mieltään Harjulinjaa vastaan Jyväskylässä. Kaksi kuukautta myöhemmin joukko yritti tavata ministereitä siinä onnistumatta, mutta tapasi kansanedustajia ja sai viestinsä myös Fingridin johdolle.

Ryhmän työ on vielä melko alussa, mutta perustettu uusi yhdistys, Järvi-Suomen puolesta, aikoo käydä riipeästi vaikuttamaan asiaan. Ryhmän mielestä nykyisillä vaihtoehdolla ei voida edetä.

Fingridillä on ohjelmassa yli 3000 siirtolinjakilometrin rakentaminen lähivuosina. Tämän päälle tulee erillisten tuulivoimalahankkeiden omat sähkönsiirtolinjat. Nämäkin kuuluvat yhteiskunnan ”välttämättömään” perusinfraan eli niillä on hierarkiassa aina etusija, kun alueiden käytöstä päätetään.

Ututena uhkana on voimayhtiöille tuleva oikeus omien suurteholinjojen rakentamiseen. Suomi on pian pilkottu siirtolinjoilla erillisiin luonnon lohkoihin, joissa ihmiset ja eläimet saavat pärjätä kuten parhaaksi katsot.

Tilanne on lohduton. Olemme menettämässä tuntumamme Suomen. Mutta ilmaiseksi sitä ei luovuteta. Kansalaiset ovat jo nousemassa ulkomailta tulevaa silmitöntä ahneutta vastaan.

Satu | Satutäti Susanna

Konsultti kulki ympäriinsä kertomassa laskelmiaan.

Lobbari ohjeisti kaavoissa.

Laskukaavat toistivat itseään.

Pienet kyläkoulut kiinni, Tuuliturbiinit syrjäkyille, terveyspalvelut uusiksi, kyläkeskukseen uusi iso koulu...

Vain näin selviätte, muutoin teidät on yhdistettävä suurempaan lähikuntaan.

Tulonlähteenne on tuuliturbiini, jos ette niitä valitse, te tuhoututte.

Tuuliturbiinit pelastavat teidät. Ne ovat ainoa oikea pelastus... kaikkeen, vakuutti Konsultti.

Lobbari nyökytteli hyväksyvästi Konsultin selän takana ja hymyili.

Hyvin menee... hyvin menee...

Syrjäkylän asukkaat kauhistuivat. Vievät meiltä kyläkoulut ja vievät asuinympäristömme, vievät meiltä palvelumme, vievät meiltä kaiken mitä meillä täällä on, vievät hiljaisuuden ja rauhan, kauneuden ja pimeän tähtitaivaankin ne tuhoavat, vievät kotiemme arvot ja terveyttä ylläpitävän ympäristömme, vievät tulevaisuuden ja toivon.

Syrjäkyläiltä alkoi kuulua ääniä.

Mitä ihmettä, asuuko siellä joku, hämmästeli Konsultti.

Lobbari kuiskasi Konsultin korvaan, älä niitä kuuntele, jatka vain suunnitelmienne mukaan.

Laskelmamme ovat soveliaita, niitä määrätietoisesti noudattakaamme.

Konsultti toisti kaavoja kaikkialla kaikille. Lobbari seurasi iloiten perässä.

Syrjäseudun asukkaat itkivät järkytystään. Shokista selvittyään he suuttuivat ja heidän äänensä alkoi kuulua yhä kovemmin, pian se yltyi huudoksi saakka.

He huusivat niin, että asia vihdoin meni perille vallassa oleville asti.

Vallassa olevat hämmentyivät kaikesta tiedosta jota he saivat syrjäseudun asukkailta.

Laskelmat menivät uusiksi.

Miksi ihmeessä vaihtaisimme asukkaamme tuulivoimaturbiineihin.

Vallassa olevat ymmärsivät vihdoin Konsultin ja Lobbarin yhteistyöyhteyden ja heidän kertomansa sadut.

Valtakunnan erotuomari nousi itsekkien barrikaadeille syrjäseudun kansalaisten kanssa, ja vihelsi kovaa piiliin. Seis hän huusi. Nyt otetaan erätauko ja selvitetään oikeasti mistä tässä on kysymys.

Satukertomukset jäivät menneeseen elämään. Tehtiin oikeita realistisia laskelmia ja tulevaisuuden suunnitelmia. Suunnitelmia, jotka toivat tullessaan takaisin toivon ja uskon parempaan.

Suunnitelmia, jotka toivat vakautta ja vaurautta ja aitoa omavaraisuutta.

Konsultti ja Lobbari poistuivat näyttämöltä, eivätkä koskaan enää palanneet kertomaan satujaan.

Sen pituinen se.

Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

■ Viime aikoina on käyty vilkasta keskustelua tuulivoimahankkeista ja siitä, miten maakuntakaava ”ohjaa” kuntien päätöksentekoa. On tärkeää oikaista yksi asia: maakuntakaava ei ole käskylista, joka pakottaa kunnan hyväksymään jokaisen hankkeen. Se on yleispiirteinen suunnitelma, joka antaa suuntaviivoja – mutta lopullinen päätösvalta on kunnalla.

Kun kunta vetoaa maakuntakaavaan perustellakseen kiistanalaisia tuulivoimaratkaisuja, on syytä kysyä: käytetäänkö maakuntakaavaa perusteluna vai selityksenä sille, ettei kuntalaisten ääntä haluta kuulla?

Maakuntakaava ei kumoa paikallista harkintaa Maakuntakaavan tarkoitus on sovittaa yhteen erilaisia maankäytön tarpeita laajemmalla alueella. Se ei kuitenkaan poista kunnan velvollisuutta:

- kuulla asukkaita aidosti,
- arvioida paikallisia vaikutuksia,
- huomioida elinkeinot, asumisviihtyvyyis ja maisema-arvot,
- sekä punnita hankkeiden kokonaisvaikutuksia.

Kunnanvaltuustolla on täysi oikeus myös hylätä hanke – vaikka se olisi maakuntakaavassa mahdollistettu.

Kuntalaki | Kaisa Paldanius

Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

■ Kuntalaki ei jätä tulkinnanvara: kunta on asukkaitaan varten. Silti kaavoituksen ympärillä eletään kuin täetä ei olisi koskaan kirjoitettu. Kaavoista on tullut teknisiä suorituksia, joissa tärkeintä on se, mahtuuko hanke lomakkeisiin. Asukkaiden kokemus, ympäristön pysyvyys ja tulevien sukupolvien oikeudet jäävät sivulauseisiin.

Maaseudulla asuminen ei ole väliaikainen ratkaisu. Se on sitoutuminen paikkaan, luontoon ja yhteisöön. Ihmiset rakentavat kotinsa luottaen siihen, ettei kunta muuta heidän elinympäristööään pala palalta teolliseksi alueeksi vain siksi, että jokin hanke ehtii ensin. Kun tätä luottamusta rikotaan, ei rikota vain maisemaa vaan yhteiskuntasopimusta.

Kaavoitusta hoidetaan kuin se olisi arvopaata hallintoa. Se ei ole. Jokainen kaava on vallankäyttöä. Jokainen kaavamuutos kertoo, kenen etu painaa ja kenen oletetaan sopeutuvan. Kun poliittinen keskustelu puuttuu, arvovallinat tehdään hiljaa – prosessien ja selvitysten taakse piiloutuen.

Esimerkiksi aluekohtaiset ja elämäntapaan sidotut osallistumismuodot vahvistaisivat vuorovaikutusta. Kaikki eivät osallistu samalla

Luonto | Marjo-Riina Alhainen, yhteisöpedagogi ja luonnontuoteneuvoja

Vahvistu luonnon antimista, villiinny voikukasta

■ Olen vuosia toiminut kaivoskriittisenä äänenä. Sain omakohtaisen kosketuksen taisteluihin luonnon puolesta, kun omat maani olivat kaivosvarauksen alla. Myöhemmin vierailu kuolleella järvellä herätti tutkimaan asioita laajemmin. Tiedän, että nämä taistelut ovat raskaita ja pitkiä. Aiheet suorastaan masentavat. Valitusten laatiminen, kansalaisaloitteet, kokoukset ja epätoivo oman maan menettämisestä sekä huoli puhtaasta vedestä ja maan pilaantumisesta voivat viedä yönet ja aiheuttaa jopa sairastumista. Kuitenkin meidän, jotka näemme ja tunnemme sen, mikä aidosti on tärkeää elämän kannalta, tulee tehdä kaikki voitavamme puhtaan veden ja maan puolesta, siis luonnon hyväksi.

Sen vuoksi on erityisen tärkeää muistaa pitää huolta omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Luonto auttaa siinäkin, se laskee verenpainetta ja tasaa sykettä. Se rauhoittaa. Tiedekin tämän vahvistaa. Lisäksi luonto tarjoaa terveellistä ravintoa koko kasvukauden. Kesä hellii monin tavoin, linnun lauluin, värein ja tuoksuin. Meidän omat akkumme lataavat itsensä täyteen luonnon sylissä luonnostaan.

Sen vuoksi on erityisen tärkeää muistaa pitää huolta omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Luonto auttaa siinäkin, se laskee verenpainetta ja tasaa sykettä. Se rauhoittaa. Tiedekin tämän vahvistaa. Lisäksi luonto tarjoaa terveellistä ravintoa koko kasvukauden. Kesä hellii monin tavoin, linnun lauluin, värein ja tuoksuin. Meidän omat akkumme lataavat itsensä täyteen luonnon sylissä luonnostaan.

Parasta just nyt!

Voikukat ja monet villiyrtit ovat syötäviä herkkuja, joihin suu oppii, kun niitä alkaa käyttämään. Myös mielikuvat saattavat tarvita muutosta. Maistoitko jo kuusenkerkkää tai voikukan nuppuja? Uteliaisuus auttaa.

Tilanne herättää kysymyksiä:

Useassa kunnassa on nähty tilanne, jossa aiemmin torpattu tuulivoimahanke tuodaan uudelleen käsittelyyn. Kuntalaisille tämä näyttäytyy siltä, että päätös on jo tehty – ja vastustus sivuutetaan muodollisuutena.

Kun ihmiset kokevat menettävänsä:

- kotinsa arvon,
- elinkeinonsa (esimerkiksi maa- ja metsätalouden tai matkailun), hiljaisen elinympäristönsä,
- ja turvallisuuden tunteen omalla kotiseudullaan, kyse ei ole enää pelkästä kaava merkinnästä. Kyse on luottamuksesta.

Demokratia ei saa olla näennäistä

Kuntalain mukaan kunnan toiminnan tulee perustua asukkaiden itsehallintoon ja osallistumiseen. Jos kuulemiset ovat vain muodollisuus ja päätökset etenevät vastustuksesta huolimatta, demokratian henki kärsii.

On myös muistettava, että tuulivoima ei ole arvovapaa kysymys. Se muuttaa maisemaa pysyvästi, vaikuttaa kiinteistöjen arvoihin ja voi rajoittaa perinteisiä elinkeinoja. Näitä huolia ei voi kuitata toteamalla, että ”maakuntakaava ohjaa”.

Kenen etu on etusijalla?

On rehellisesti kysyttävää:

- Ajetaanko tässä kuntalaisten vai ulkopuolisten toimijoiden etua?
- Kuka kantaa riskin, jos vaikutukset osoittautuvat arvioitua suuremmiksi?

Miksi aiemmin torpattu hanke tuodaan uudelleen, jos paikallinen kanta ei ole muuttunut?

Kunnan tehtävä ei ole olla läpivientikone, vaan harkitseva päätöksentekijä, joka puolestaa asukkaidensa etua.

Vetoamus päättäjille

Tuulivoimasta voi olla hyötyä, mutta sen pitää tapahtua paikallista hyväksyntää kunnioittaen. Maakuntakaava ei saa olla kilpi, jonka taakse piiloudutaan.

Kuntalaisten ääni ei ole hidaste – se on demokratian perusta.

Kuntalaki | Kaisa Paldanius

Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

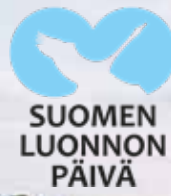
tavalla – keskusta ei ole sama kuin luontokylä. Joten käytännössä paikkakohtaiset keskustelutaisuudet, joita ei järjestetä vain kuntantalolla, vaan kylätaloilla, seurantalolla, kouluilla lisäävät yhteyttä. Maastokävelyt ja karttayöpajat, joissa käydään yhdessä läpi hiljaiset alueet, pimeät vyöhykkeet, tärkeät reitit ja elinympäristöt, ottaa huomioon paikallisen tiedon. Osallistumisen järjestäminen joustavasti, esim. ilta- ja viikonlopputilaisuuksina sekä etäosallistumisen mahdollistaminen, huomioi asukkaita.

Ja muistetaan tämä: kaavoitus ei koske vain meitä. Se koskee niitä, jotka eivät vielä voi sanoa sanaakaan – tulevia sukupolvia. He perivät päätöksemme sellaisina kuin ne on tehty.

Luonto, hiljaisuus ja elinympäristö eivät palaudu valituksilla, jos ne kerran uhrataan. Siksi kysymys on lopulta armottoman yksinkertainen: onko kunta yhteisö asukkaita ja tulevaisuutta varten – vai alusta, jolle voi rakentaa mitä tahansa, kunhan minimivaatimukset täyttävät paperit ovat kunnossa

Kuva Marjo-Riina Alhainen

Tule viettämään Suomen Luonnon Päivää

Kutsu

Elokuun viimeisenä lauantaina 29.8. klo 14 alkaen vietetään Suomen Luonnon Päivää, mahdollisesti myös kotikuntasi keskustassa.

Alustava ohjelma: Kokoonnumme esim. kunnantalolle, josta siirrymme juhlaalueena ennakoon sovittuun paikkaan infopisteelle. Koko perheen tapahtuma sisältää mukavaa ohjelmaa, hyödyllistä tietoa luonnosta sekä tarjolla makkaraa, kahvia ja pullaa. Myös eri puolueiden eduskuntavaaliehdokkaita pyydetään paikalle ja kertomaan omasta luontosuhteestaan.

Suomen Luonnon Päivä tapahtuma on kunnianosoitus luonnolle. Tilaisuudessa huomioidaan maamme puhtaat vedet, metsät, linnut ja eläimet sekä elinympäristömme ja maisemat eli monimuotoisen ja ainutlaatuisen luontomme.

Pelastetaan Suomen luonto ry:n "Kotiseudun Ääni" projekti järjestää tilaisuuden paikallisten ihmisten avustuksella. Tarkempi ohjelma julkaistaan kuntakohtaisesti www.kotiseudunaani.fi sivustolla ja mahdollisesti paikallislehdessä elokuun puolessa välissä. **Olet tervetullut mukaan ideoimaan tapahtumaa.**

Olethan yhteydessä mielellään heti, mutta kuitenkin viimeistään 1.8. mennessä puhelimitse 0400501998 tai info@pelastetaansuomenluonto.fi

Pelastetaan Suomen luonto ry

on poliittisesti sitoutumaton yhdistys. Teemme vapaaehtoistyötä luonnon, ihmisen ja yhteiskunnan hyväksi. Liity jäseneksi veloiteuksetta: www.pelastetaansuomenluonto.fi

ME TOSIAAN VOIMME VAIKuttaa PÄÄTTÄJÄIN!		halki	jatkuu tuuli-voimaa vastaan	TOISI-NAAN TASA-PAK-SUA	LÄHDE SINÄKIN MUKAAN JOUK-KOOME!	-päiväi-nen	SUORAN TOIMINNAN PUOLELLA	ME-NO-ERA	EEVAN POIKA	pau-haavia
ASU-TET-TUJA	JALO-KAA-SU	AINA NAT-TAJA	SEPE-LIA							
SOVI-TAAN	KAS-SILA SOI-NIN-VAARA	JENKKI-TUOHTA	kii-pe-li	KIINAN JA VE-NÄJÄN RAJALLA	PAATA KÄÄN-TÄVÄ PELI	kaista	OMISTA OLOIS-TA	KOTI-SEU-DUN AANI YHDIS-TÄÄ IHMI-SIA		
SAA-NEET NIMEN-SÄ KALE-VA-LASTA	OHJEL-MILLE	PUOLA	TAPA VAIKUT-TAA	YÖ-SIJÄ	VIR-HEE-TÖN	JOEN UUR-TAMA				
FESTA-REILLA JOSKUS	VAS-TUSTAA TUULI-VOIMAA!	LÖYH-KA	OVIS-A	LAPUL-LISIA	URHEI-LUTOI-MIT-TAJA JUU-SELA	OLLII PIRKKO	VAL-HÄL-LAN ASU-KAS	VAHIN		
ALBU-MIN SI-VULLA	SAKSASTA RANSKALAINEN LAULAJA	LAH-TEA	silmillä	MAT-KIA	VIRTAA RA-JALLA	oitis	VAHIN			
VER-KOS-SA	PUS-TAN POIKA!	SUO-JAA-VIA JALOS-TETTU VIINI-RYPÄLE	EDEL-TÄVÄ							
PAS-TILLI-MAKU										
HAA-VEI-LEVÄT LA-KISTA										

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Luonnon puolesta RISTIKKO

Osallistu kilpailuun vuoden 2026 aikana. Pääpalkinto on 50 €. Palauta täytetty ristikko joko kirjeellä PSL Ry, Ruuhijärventie 160, 44500 Viitasaari tai valokuvana sähköpostitse info@pelastetaansuomenluonto.fi Liitä nimesi, sähköpostiosoitteesi / puhelinnumerosi lähetykseen. Oikean ratkaisun ristikosta julkaisemme www.kotiseudunaani.fi sivustolla sekä olemme yhteydessä kilpailun voittajaan 2.1.2027. Voittaja arvotaan tarvittaessa. Kiitos osallistumisestasi jo etukäteen.

Pelastetaan Suomen Luonto ry | Tuulivoimahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

Suomalainen kaunis ja rauhallinen maisema ilman tuulivoimateollisuutta. Kuva Tarja Ruuska

Tämän yhteenvedon tarkoituksena on tarjota asukkaalle työkaluja tuulivoimahankkeiden arviointiin, asukkaiden oikeusturvan varmistamiseen ja tuulivoimaloiden haittojen ehkäisyyn.

■ Tehokas vaikuttaminen perustuu oikea-aikaiseen tiedon hankintaan, tiedottamiseen, verkostoitumiseen ja hallinnollisten prosessien tuntemiseen.

■ Ennakoiva vaikuttaminen ennen kuin mitään tuulivoimasuunnitelmia on tullut julki, niin hanki itselle ja toiminta ja kuntapäätäjille oikeaa asiantuntijataitua tuulivoimaloiden todellisista ekologisisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista kunnan elinvoimaan.

■ esitä kuntaa tuulivoimattomaksi, jos tätä ei hyväksytä, niin: kunnalle omat määräykset tuulivoimarakentamiselle, vaatimus ympäristöluvasta, vähimmäisetäisyydet asutukseen

■ Toiminta hankkeen tultua julki ydinryhmän perustaminen ja toimintasuunnitelman laatiminen, toiminnan rahoituksen järjestäminen

■ vaikuttaminen päätäjien, vakituisiin ja kestäväksiin sekä viranomaisiin kunnassa ja naapurikunnissa

■ velvoita päätöksentekijät perehtymään ja selvittämään riippumattomasti tuulivoimaloiden vaikutukset ympäristöön, luontoon ja asukkaiden terveyteen, hyvinvointiin sekä omaisuuden suojaan

■ toimenpiteitä: media, suorapostitus, kyltit, julistee, adressit, aloitteet, omat sivut, tiedotustilaisuudet, tapahtumat

■ tarjoa vaihtoehtoja tuulivoimalle

■ mielipidekirjoituksilla saa huomiota, mutta niiden vaikutus päätäjiin on ollut heikkoa. Myöskään mielipiteillä ja huomautuksilla prosessin eri vaiheissa OAS, YVA ei ole juuri ollut merkitystä, mutta ne tulee kuitenkin antaa faktoihin perustuen

■ lausu erityisesti maisema-arvioinnin ja melumallituksen virheistä sekä puutteellista luontosevalytystä, mutta harkitse joidenkin asioiden jättämistä hallintovalituksen, jotta tuulivoimasta perustuen ei välttämättä aiheuta virheitä

■ teetä riippumattomia kontrolliselvityksiä tuulivoimatuotannon konsultin selvityksistä. Viranomaisten YVAN yhteydessä tekemät arviot ovat usein riittämättömiä resurssipulan takia

■ hanki kaavoituksen käynnistämissopimus/kaavoitus sopimus ja osoita sen virheet eli päätöstä kaavoituksesta ei voi tehdä ennen kuin virheet on korjattu ja kunnan juridinen etu turvattu

Vaatimukset kunnalle ja toimijalle

■ vähimmäisväyryydetäisyydetä tuulivoimaloista asutukseen on oltava riittävä meluhaittojen minimoimiseksi (2,5-3 km)

■ riippumattoman meluasiantuntijan on suoritettava melun vastaanotto mittaukset toiminnan käynnistyttyä melulle altistuvissa

kohteissa. Mittaukset on tehtävä käynnistymisen jälkeisenä ajanjaksona loka- maaliskuuta. Lyhyt- ja pitkäaikaiset ulko- ja sisätilojen mittaukset on tehtävä käynnistymisen jälkeisenä ajanjaksona loka-marraskuu. Tuulivoimatoimija tai konsulttinsa ei saa tehdä mittauksia. Kuitenkin tuulivoimayhtiön on kustannettava nämä mittaukset

■ kaikkiin sopimuksiin ja päätöksiin tulee liittää ehdot tuulivoimaloiden purkamisesta ja purkuvakuuksista:

■ toimijan on purettava, romutettava, kiertettävä ja kuljetettava pois kaikki voimaloiden maanpäälliset osat ja perustukset kokonaan sekä ennallistettava rakennuspaikat. Samoin purettava tv-alueen muuntamot, akkuvarastot ja kaapeloinnit sekä ennallistettava nämä alueet ja huoltotiet

■ purkuvakuuden on oltava riittävä inflaatiokorjattuna esim. 6,5 % investoinnin arvosta. Vakuus tulee olla vakavaraisen pankin tai vakuutuslaitoksen takaama ja se tulee asettaa kunnan hyväksi. Maksatus etupainotteisesti

■ kunnan tulee hankkia riippumaton selvitys vaikutuksista lähialueiden kiinteistöjen arvoon vähintään 5 km etäisyydellä

Oikeudellinen vaikuttaminen

Yleensä oikeudenkäynnissä on vaikeaa menestyä. Vaikka menettelyvirheitä ja esteellisyyksiä pystytään osoittamaan, niin päättäjät tekevät taas uuden päätöksen välttämättä näitä virheitä. Valtiota hallinto-oikeuteen tehtävässä kannattaa käyttää kokenutta jo tuulivoimasta perehtynyttä juristia. Tämä osaa laatia perustelut lakipykälien valossa.

Lopuksi

Tuulivoimahankkeen pysäyttäminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja monialaista osaamista. Monet vastustajat uupuvat matkan varrella. Kuntalaisten aktiivinen toiminta on välttämätöntä ja kaikissa toimissa korostuu **nopeus ja oikealla tiedolla vaikuttaminen kunnan päätöksentekijöihin.**

Toimi näin:

1. **Verkostoidu** ja kerää rahoitus asiantuntija-apua varten
2. **Vaikuta** päätäjiin faktoilla
3. **Vaadi** jo kaavoitus sopimukseen sitovat ehdot, ympäristölupa, purkuvakuudet melun vastaanotto-mittaukset
4. **Dokumentoi** kaikki prosessin virheet hallintovalitusta varten
5. **Uskalla ja rohkeasti**, tule omalla nimellä esille

Äänestetään luonnon ja luotettavuuden puolesta – ei kompromisseja

■ Vaalit lähestyvät jälleen, ja jälleen kerän kuulemma kauniita puheita ilmasta, luonnosta ja kestävästä tulevaisuudesta. Sanat ovat halpoja. Teot ratkaisevat.

Tällä kertaa meidän kannattaa olla tarkkana. Me emme enää tyydy ehdokkaisiin, jotka vain toistelevat muotisanoja tai lupauksia kaikille. Me etsimme sellaisia, jotka todella toimivat luonnon ja ympäristön puolesta – eivät vain vaalikampanjan aikana, vaan myös silloin kun päätökset ovat vaikeita.

Hyvä ehdokas on sellainen, joka:

- **Ei petä** äänestäjiään ensimmäisessä vastatulessa
- **Uskaltaa** sanoa ei, kun eturyhmät tai suuret rahat vaativat myönnytyksiä
- **Ei horju** lobbaajien tai puolueen sisäisten paineiden edessä
- **Seisoo** sanojensa takana – myös vaalien jälkeen

Luonto ei odota seuraavia vaaleja. Päätökset, joita nyt tehdään, määräävät, millainen ympäristön jätämme lapsillemme. Me tarvitsemme päätäjiä, joilla on selkäranka: sellaisia, jotka priorisoivat pitkän tähtäimen hyvinvointia lyhyen tähtäimen taloudellisten etujen edelle silloin kun ne ovat ristiriidassa.

Me emme äänestä pelkän puolueen nimeä tai tuttuja kasvoja. Me äänestämme ihmistä, jonka arvot ja teot kohtaavat. Sellainen ehdokas ansaitsee luottamuksemme.

Meidän kaikkien kannattaa äänestää.

Mutta äänestetään harkiten. Äänestetään rohkeutta, rehellisyyttä ja aitoa luonnon puolustamista. Vain sillä tavalla me saamme päätöksentekoon ihmisiä, jotka eivät myy tulevaisuuttamme.

Erinomaista asiaa. Tutustu! **TUULENTUOMA** <https://tuulentuoma.fi>

Närhet. Kuva Tapani Kokkinen

Kuvat Antti Taavitsainen

Mielenosoitus Luonnon ja ihmisten omaisuuden puolesta

■ Mielenosoituksen taustalla on kasvava huoli siitä, miten Suomen ainutlaatuista luontoa ja elinympäristöä heikennetään lyhytnäköisten taloudellisten intressien vuoksi. Monien mielestä päätöksenteossa painottuvat liikaa kansainvälisten yritysten edut, samalla kun luonnon monimuotoisuus, ympäristön tila ja ihmisten hyvinvointi jäävät toissijaisiksi. Tapahtuma kokosi yhteen vapaaehtoisia, jotka haluavat puolustaa yhteistä ympäristöämme ja jotka tekevät työtä luonnon, terveyden ja kestäväen tulevaisuuden eteen – ja nyt myös kutsuvat kaikki mukaan näyttämään, että näillä asioilla on merkitystä.

Lisää valokuvia ja videoita: kotiseudunaani.fi

